No. 1223 Zaterdag 8 Juni 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende betuigt bij deze zijn hartelijken dank aan allen, die op welke wijze ook, hebben medegewerkt tot de plechtige viering van zijn zilveren priesterjubilé, op 3 Juni jl., niet het minst aan de organen der Pers, met name aan El Imparcial, Diario del Comercio, El Pregonero, De Vrijmoedige en De Curacaosche Courant. De gedachte aan die deelneming en de uiting dier gevoelens zal mij steeds eene hoogstaangename herinnering blijven.

M. VICTOR ZWIJSEN,
rector.

Curaçao, 7 Juni.

DE PAUSEN
EN DE
Christelijke Beschaving.

CANOSSA!

Toen Hendrik IV den grond onder zijne voeten voelde wegzinken, sloeg hij zijne hand naar de boetvaardigheid uit. Was er berouw in zijn hart? Hij besloot tot den Opperpriester te gaan, die hem ontslaan kon. Zijn gang over de Alpen viel midden in den winter. Met zijne gade en zijnen kleinen zoon trok hij bij de strengste koude langs ongebaande bergpaden naar Italië, naar het sterke kasteel Canossa, dat aan de vrome markgravin Mathilde van Toscane, Gregorius' trouwe en edele beschermster, toebehoorde, en werwaarts de Paus met abt Hugo bij 't bericht, dat de koning in aantocht was, voorzichtigheidshalve de wijk nam. Bij het ruwe weder stond de vorst drie dagen in het boetekleed binnen den tweeden ringmuur des kasteels. Ruim een jaar geleden schonk Gregorius aan Cencius, die hem gewapenderhand van het hoofdaltaar in S. Maria Maggiore had weggesleurd op de edelmoedigste wijze vergeving. Waarom moest de koninklijke boetvaardige van Canossa zoo lang het woord der kwijtschelding verbeiden? Den 25 Januari 1077 werd de koning van den ban vrijgesproken. Binnen twee maanden verbrak hij zijne eeden; later schiep hij een tegenpaus; kwam tot driemaal toe het beleg slaan om Rome; bleef onder Gregorius' opvolgers bij zijn onchristelijk streven, en had zich, toen de dood hem ten jare 1106 te Luik verraste, met de Kerk nog niet verzoend. De Paus had in de ziel des dwingelands gezien; en om de groote beginselen, die met Hendriks val of behoud verbonden waren, liet hij te Canossa niet alleen barmhartigheid gelden, maar ook de voorzichtigheid en het recht. Het boetekleed zou den koning niet ten schande geweest zijn, hadden zijne volgende daden het bewijs geleverd voor de oprechtheid van zijn hart. Tegenover dezen diepgezonken man heeft te Canossa in Gregorius VII het heilig recht gezegepraald. „In de geschiedenis des Pausdoms — zegt Gregorovius — zullen eeuwig twee sterren flonkeren van zedelijke grootheid: Leo, voor wien Attila aftrekt, en Gregorius, voor wien Hendrik IV in 't boetekleed knielt. Het eerste dezer wereldberoemde feiten vervult ons met eerbied voor een hooge, louter zedelijke kracht, het tweede dwingt onze bewondering af voor een bijna bovenmenschelijk karakter." — En Leo: „Het verraadt bekrompenheid, zich door zijn nationaliteitsgevoel zoo zeer te laten beheerschen, dat men de zegepraal niet van harte toejuicht, te Canossa door een edel man op een onwaardig en karakterloos mensch behaald."

De H. Gregorius VII streed den goeden strijd ten einde toe, met vasten blik, ongebogen moed en diep besef van zijne verantwoordelijkheid voor God. Den 25 Mei 1085 liet hij zich in de kerk van Salerno dragen; want sedert maanden waren zijne lichaamskrachten gesloopt, en de tijd zijner ontbinding was nabij. Nog eenmaal sprak hij tot het vergaderde volk, en beleed zijn geloof aan Christus' waarachtige tegenwoordigheid in de H. Altaargeheimenis. Eindelijk sprak hij deze woorden, zijne laatste: *Ik heb de gerechtigheid bemind en de ongerechtigheid gehaat; daarom sterf ik in ballingschap.*

Zijn lichaam werd ter ruste gelegd in de salernitaansche kathedraal; zijne ziel vond vrede in God; zijn geest leefde in zijne opvolgers voort. Steeds klinkt de leuze voort: de Kerk moet vrij, rein en zuiver in het geloof zijn. En daar de keizers al te dikwerf hunne meer heidensche dan christelijke staatkunde hiertegen stelden, ging het pauselijk bestuur met strijd gepaard. Hoe ontzaglijk was die strijd!

Aan beide kanten genieeën, wier machtige persoonlijkheid schrik aanjaagt, of diepen eerbied inboezemt. Hier Gregorius VII, Alexander III, Innocentius III, Opperpriesters vol heldenmoed en apostolische deugd; daar Barbarossa of Frederik II, keizers met den moed van Hannibal, scherpzinnig en schrander, adelaren hoog boven de gewone menschheid zwevende. De keizers steunden op hun zwaargewapende legioenen, op oorlogsrossen en berijders; de Pausen onbezweken in geduld, van ijzeren wilskracht en onvolprezen zielegrootheid, zijn sterk door de wapenen der geestelijke macht, sterk vooral door Hem, die de legers door ze aan te zien vernietigt, die, getrouw aan zijn woord met de Kerk zal blijven tot aan den jongsten der dagen. Te vergeefs, dat de keizers door tegenpausen den Stoel van Petrus wilden omverstorten, dat zij zich met al hun oorlogsmoed en legerscharen op de eeuwige Stad wierpen: de opperherders toonden, dat zij als plaatsbekleeders van den Gekruisigde voor het heilig recht der waarheid wisten te lijden. Gregorius VII stierf in ballingschap; Paschalis II was achtereenvolgens gevangene en vluchteling. Ternauwernood werd aan Gelasius II de tijd vergund om na een eerste ballingschap de heiligdommen der Stad te begroeten, of hij moest nogmaals wijken; geheel alleen zag men hem, half met het pauselijk gewaad bekleed, zijn paard met lossen teugel langs de velden voortjagen, tot eene arme vrouw het hoofd der kathelijke wereld, zijn paard en zijn kruis tot 's avonds voor den overmoedigen vijand verborg. Alexander III, en Innocentius IV leefden als bannelingen onder den hemel van Frankrijk.

Toch zag het geweld zich bedrogen. Rome stelde er een onverschrokkene verdediging van het heiligste recht tegenover. Zoo wisten de Pausen de kleinere staten te verbinden, om de overweldiging aldus krachtdadig te bestrijden. Alexander III bewerkte het Lombardijnsch Verbond; Florence, Lucca, San-Miniato, Prato, Volterra werden door Innocentius III in het handhaven der gemeenschappelijke vrijheid vereenigd. Over het algemeen wijdden de Opperpriesters al hun beleid en moed, al hun zedelijke kracht en hun geestelijke wapenen aan dezelfde heilige belangen, waar Gregorius VII voor gestreden had. Getrouw aan de groote beginselen over Kerk en Staat, erkenden zij de zelfstandigheid der wereldlijke macht binnen haar eigen grenzen, maar vergaten niet, dat alle Christenen aan den heiligen schepter van den godsdienst onderworpen zijn, en handhaafden de onschendbare rechten der Kerk en de christelijke zedenwet met heldenmoed. Zoo waren zij tegelijkertijd de verdedigers des volks en van de vrijheid aller staten; zij hielden den overweldigingsgeest van menige wreedheid terug: een Tiberius was onmogelijk; — zegt een onkatholiek schrijver — Rome hadde hem vernietigd. — Maakten vele onkatholieken zich het werk niet zoo licht en drongen zij iets dieper door in den geest dier tijden, zonder twijfel zou het ijdel grollen over pauselijke machtsoverschrijding plaats maken voor diep ontzag, en zouden zij hulde brengen aan de middeleeuwsche Pausen, in wier persoonlijk karakter — wie wenscht het te weerspreken? — de evenaar nu eens te zeer naar den kant der gestrengheid dan weder naar dien der toegeeflijkheid kon hellen, maar wier leven en daden over het geheel in zulke grootsche tafereelen langs onze blikken gaan. Na Canossa het Wormser Concordaat (1122), gelijk na den noodzakelijken strijd de edelmoedige verzoening; — de Pausen uit Rome verjaagd en in ballingschap rondzwervende met het palladium der kerkelijke vrijheid en van de vrijheid der volkeren; — die grootsche algemeene Kerkvergaderingen, waar honderden prelaten een kroon om Christus' Stedehouder vormen, waar Petrus door zijne opvolgers's Heeren Bruid in hare heilige schoonheid verheft voor het aanschijn der volkeren, en aan priester en leek de evangelische wet toont van waarheid en reinheid en vrede; — hier de keizers oppermachtig met hunne legerscharen voor Rome, en het zwaard opgeheven boven des grijzen Hooge-

Feuilleton.

De strijd met de Colorado-rivier.

Woestijnen onder water te zetten om waar eenmaal dor, pulverdroog land was een zee te doen ontstaan, is een gedachte die bij velen soms voorkwam.

Sommigen zullen zich nog het grootsche voorstel herinneren om in de barre streken der Sahara het water der Middellandsche Zee te laten vloeien en daardoor aan Fransch-Afrika een nieuwe zeegrens en aan Europa wellicht een ander klimaat te verschaffen. Natuurkundig was het plan volkomen uitvoerbaar, doch staatkundige overwegingen stonden aan die uitvoering in den weg.

Nu is niet lang geleden een Noord-Amerikaansche rivier, de befaamde Colorado, op eigen aandrift begonnen een dergelijke daad tot uitvoering te brengen. Deze rivier heeft een lengte van omstreeks 2000 mijlen en een stroomgebied zoo groot als Frankrijk en Italië te zamen. Zij ontspringt in streken van eeuwige sneeuw, die weinig in hoogte met de Alpen verschillen. Maar voor meer dan de helft van haar loop stroomt ze door woestijnen, die in dorheid niet voor de Sahara onderdoen. Daar heeft ze zich ontzagwekkende canons uitgegraven, die wel eens het achtste wereldwonder genoemd zijn. En eenmaal buiten deze canons, stuwde zij hare wateren over een lengte van bijna honderd mijlen door een delta, dat even vlak is als dat van den Nijl, naar de Golf van Californië.

In een vroeger geologisch tijdperk drong deze Golf een honderd mijlen verder het land in dan tegenwoordig en de rivier mondde niet, zooals nu, uit in het Noorden van de golf maar aan de Oostelijke kust. Evenals nog het geval is, voerde de rivier toen een ontzaglijke hoeveelheid slib en zand mede, die zij uit de canons had losgescheurd. Dit slib bezonk aan de monding en vormde een dam, die het Noordelijk gedeelte van de golf van de open zee afsloot, zoodat een groot zoutmeer ontstond en de rivier ten Zuiden daarvan een nieuwe monding maakte. Na verloop van tijden verdampte het water van het meer door de gloeiende zon van deze regen-arme streek en op zijn bodem—driehonderd voet onder den zeespiegel—vormden zich mijlen aan één de verblindend-witte, glinsterende zoutkristallen.

Later, véél later, zoo van een historisch als van een geologisch standpunt, verscheen de Amerikaansche blanke ten tooneele. Hij doopte deze reusachtige deuk in de oppervlakte der aarde Salton Sink. Hij zag voordeel in de zoutlagen en hij bouwde zout-ziederijen en een spoorweg langs het doodsbeenderenpad der eerste pioniers.

Die spoorweg moest worden gebouwd in duisternis bij kunstlicht. Vermoedt men waarom?

Omdat de zon overdag zoo onuitstaanbaar brandde, dat de arbeiders hunne vingers schroeiden aan de stalen rails.

Ondernemende mannen waren nu van meening, dat daar men over eene overvloedige hoeveelheid zomerwarmte beschikte en de grond goed was, men slechts bevloeiing hoefde om zelfs deze dorre woestijn om te tooveren in een bloemengaard des Heeren.

Irrigatie zat, om zoo te zeggen, in die dagen in de lucht.

Het zout op den bodem van Salton Sink was, dat erkende men, niet vruchtbaar te maken, maar de onafzienbare hellingen, die daar heen leidden waren zoo weinig steil en regelmatig, dat ze voor bevloeiing als aangewezen schenen. Bovendien stroomde daar vlak bij, drie honderd voet boven den zoutbodem, de troebele Colorado met een waterrijkdom, welke die van de Mississippi evenaardde. En al wat noodig zou zijn om over dat water te beschikken, was het graven van een kanaal.

Dus werd een maatschappij opgericht, een stad met den trotschen naam Imperial gesticht, en het kanaal gegraven.

Hoe lachte het geluk hun toe! Boven zich hadden zij de zon en naast zich het vruchtbaar makende water. Per acre werd tot zestig bushels tarwe geoogst; maïs, alfalfa en gierst en een honderdtal andere veldvruchten leverden ongekende oogsten. Imperial nam buitengewoon in bloei toe en binnen korten tijd hadden zich tien duizend kolonisten gevestigd, een half millioen zou spoedig volgen.

priesters ongebogen hoofd; — ginds het stoffelijk geweld, vernederd en gebroken door de excommunicatie, als in dat plechtig oogenblik, toen Innocentius IV te Lyon Frederik II trof, en den kerkvervolger vervallen verklaarde van het christelijk keizerschap.

Dit „afzetten" van Keizer Frederik II belge niemand. Niet de romantische schetsen, overspannen verbeelding, alleen het kalme verstand kan over dergelijke pauselijke daden een billijke uitspraak doen. In de eerste plaats beschouwe men de christelijke beginselen, waarnaar de keizer zijn keizerkroon slechts ontving onder eede en heilige beloften, dat hij de Kerk en den godsdienst verdedigen, dat hij de geheel en al katholieke maatschappij ten beschermer zou zijn. Een leeraar als de H. Thomas van Aquino lichte hier het oordeel voor, geen hofdichter als Walther van der Vogelweide, die beter de waarde van het goud dan de beginselen wist af te wegen, en zijne rijke gaven verkwistte, toen hij *de* zanger van den middeleeuwschen kultuurkamp werd. In de tweede plaats ging Rome alleen tot uiterste maatregelen over, als de maat der ongerechtigheden sedert lang naar alle zijden overliep. Als algemeene regel gold de vermaning van Gregorius VII aan den bisschop van Praag: „Wij vermanen u, het Zwaard van den banvloek nooit roekeloos naar iemands hoofd te slingeren, maar de schuld van een ieder eerst met ernst na te gaan; en ontstond er al eenig geschil tegen u en uwen broeder, zoo handelt eerst met hem als een broeder en een vriend. — In de derde plaats, waar vindt de trouweloosheid van Frederik II, om ons tot dien vorst te bepalen, waar de verbastering en onchristelijkheid, ook zijner politieke beginselen en plannen in de geschiedenis hare wedergade?

De Hohenstaufer, die zijn troon aan Paus Innocentius III den edelmoedigen beschermer zijner jeugd, te danken had, begon eerst met list, daarna met list en geweld, de Kerk te vervolgen. Zijne belofte om een tocht naar het H. Land verbrak hij achtmaal. Toen hij ten laatste het kruis nam, scheen de keizer meer voor eene aangename zeereis dan ten heiligen oorlog vertrokken. In Palestina spotte hij met de H. Geheimen des Christendoms. Terwijl hij door Sicilië en Lombardije een kring om Rome zocht te trekken, deed hij zich op godsdienstig gebied als een heidensch cesaropapist gelden; verbitterde en tergde hij op burgelijk gebied door zijn absolutisme tallooze malen den middeleeuwschen vrijheidszin. Ten jare 1241 liet hij vele bisschoppen, door Gregorius IX naar eene romeinsche synode geroepen, bij de toskaansche kust opvangen, en te Napels in den kerker sluiten. Wat deert het hem, den beschermer der Kerk, dat de Christenheid ginds op de silezische velden tegenover de Tartaren staat? Hij stormt op Rome los. Van wee breekt den grijzen Gregorius het heldenhart. Innocentius IV, in de nabijheid des keizers niet meer veilig, vlucht heimelijk naar Lyon. Daar treft den Hohenstaufer de kerkban: hij woedde als een berin, wie men hare jongen rooft, zegt een oude kroniek. Het was tevergeefs. Zijn stam verdorde. Zijn zoon Koenraad stierf op zeven en twintigjarigen leeftijd; Manfred viel bij Benevento; Enzio smachtte twee- en twintig jaar te Bologna in den kerker; de zestienjarige Conradijn stierf jammerlijk op het schavot. Zoo verging het huis van Hohenstaufen.

Weemoed grijpt ons aan bij deze nieuwe bewijzen van 's werelds ijdelheid en de eindelooze wisselingen van 's menschen lot. Doch streden de Pausen niet voor de heiligste rechten des Christendoms en uit nooddwang? — Gelukkig, de koningen en dynastieën, bij wier dood en ondergang getuigd kan worden, dat zij hun God al is het maar half zoo trouw dienden als hunne eer en aardsche belangen. Ongelukkig de machtigen, die gevallen zijn in den strijd tegen een heilig en christelijk denkbeeld! Geen prachtige avondzon van een welbesteed leven werpt haar gloed en stralen op de laagste zuilen van hun samengestort paleis, maar hunne nagedachtenis is gehuld in de somberheid des doods, omdat hunne daden eene revolutie waren tegen Christus' koningschap over de zielen en tegen de uitbreiding van het rijk Gods op aarde.

VOORTREFFELIJKE EIGENSCHAPPEN

DER KATHOLIEKE KERK OP PAEDAGOGISCH GEBIED.

Een artikel van Fr. W. Förstens (Zürich) in het Zwitsersche theologische Tijdschrift (24e jaargang 1907, 1e deel) draagt tot titel: „Wat kan de protestantsche paedagogiek van de Roomsche Kerk leeren?" Met een buitengewone objectiviteit erkent hier Förster, dat de Katholieke Kerk juist uit het oogpunt van paedagogiek op hoogst opmerkenswaardige eigenschappen wijzen kan. Het zal onzen lezers zeer zeker belang inboezemen, wat een diep-geloovig protestant hierover weet te zeggen, om welke reden we de meest behartigingswaardige gedeelten uit dit artikel hier laten volgen. Zulke voortreffelijke eigenschappen der Katholieke Kerk zijn dan

1. Het schenken van een nieuw leven aan een diep gezonken wereld: De Katholieke Kerk is 1500 jaar ouder dan het protestantisme; bij den aanvang harer werkzaamheden had zij „den mensch om zoo te zeggen naakt voor zich, zooals hij uit de puinhoopen van alle heiligdommen (der oudheid) of zooals hij uit het oerwoud te voorschijn kwam. Zij moest eerst volkomen wilde rassen intoomen en beschaven; „reeds daarom wortelt haar geheele paedagogiek dieper (dan de protestantsche) in de menschelijke natuur. Ja, de geheele Roomsche Kerk is in veel hoogere mate een opvoedende instelling dan de protestantsche Kerk, juist wijl gene (de Roomsche Kerk) eerst de fundamenten heeft moeten leggen, waar op deze (de protestantsche Kerk) verder kon voortbouwen! De Katholieke Kerk moest eerst de openbaring en het woord Gods voor het menschelijk verstand begrijpelijk maken, „in de wereld van eigen ervaring" overbrengen en tegelijk den menschen concrete uit- en inwendige hulpmiddelen bieden om trapsgewijze uit de natuurlijke zwakheid en zinnelijkheid, door oefening, tucht en kennis, tot het innig samenleven met God te kunnen komen.

2. Het nadrukkelijk aandringen op een ascetisch leven: „Het betreft hier niet de vraag over het bestaansrecht der kloosterorden en van t' zoogenaamde ascetisch levensideaal, maar alleen gaat het hier om de ascese als hulpmiddel bij alle grondige opvoeding en zelfvolmaking. De strenge krachtsoefening in den strijd van den wil met den zinnelijken mensch is het eenige middel, den mensch de volkomen vrijheid des geestes te verzekeren." Deze waarheden worden steeds meer en meer, ook door de geneesheeren, in het bijzonder door de zenuwartsen, volkomen erkend; ook de heil-paedagogen worden hoe langer hoe meer bevriend met de ascese als voortreffelijk paedagogisch hulpmiddel: bij de sexueele opvoeding vooral, kan zij onmogelijk gemist worden. Förster heeft te dien opzichte dezelfde meeningen als de redacteur van de Duitsche „Katholische schulzeitung" heeft neergelegd in zijn: „Erziehung zur Christlichen Freiheit"— De ascese is allereerst een hulpmiddel voor de vorming der geestelijke persoonlijkheid," vervolgens echter ook een grondslag voor de „sociale vorming des menschen." Het sterk maken van de zielekracht des menschen, zijn losmaking van den dwang der buiten hem staande bekoring en zinnelijke genoegens is ook voor de innerlijkheid, kracht en duurzaamheid zijner caritas van fundamenteele beteekenis. Juist voor onzen tijd is de ascese dringend noodig en reeds daarom is de paedagogiek der Katholieke Kerk geheel actueel.

3. De Heiligenvereering. Daarin steekt een psychologie en paedagogiek, die grondig verstaan en gewaardeerd moeten worden. Het geldt hier: „De heroïeke levenswandel van die mannen en vrouwen, die de Kerk heeft heilig verklaard, voor de verheerlijking Christi en voor de vorming van den wil vruchtbaar te maken. En zwaar weegt daarbij de eenvoudige grondwaarheid van alle moraalpaedagogiek: de beslissende beteekenis van het voorbeeld. Het „Gij moet" is zeker van groot gewicht — even gewichtig is echter het verheffende „Gij kunt", dat van een machtig en consequent voorbeeld uitgaat." De heiligen geven zulk een voorbeeld. Daar gaat van het geweldige voorbeeld van zulke helden een suggestie zonder weerga uit op den wankelen wil des menschen. De levensbeschrijvingen der heiligen moeten vooral door de zielzorgers der jeugd worden aangewend.

4. De kunstensymboliek in dienst van den godsdienst: Deze toepassing is ongemeen paedagogisch; het is een heerlijk aanschouwelijk onderricht." „Men moet de fantasie met beelden uit de bovennatuurlijk wereld vullen, het religieuze uit de wereld der bloote leering in de wereld der levendige plastiek over zetten, want het juiste verweermiddel tegen het veroveren der fantasie door lagere voorstellingen (en in dit indringen der lagere wereld in de ziel ligt het allergrootste gevaar juist op sexueel gebied) kan slechts op het gebied der fantasie zelf gevonden worden." Hiertoe behoort ook „die uiterlijke verschijning van den geestelijke......Het ambt van zielzorger is een ambt, dat aan geen bureau-uren gebonden is, het afleggen van het geestelijk kleed beteekent hier dan ook symbolisch, dat men dat heilig recht van Christus op 't gansche leven des menschen wil prijsgeven en dit tot ambtelijke uren en gelegenheden wil beperken............Het volk wil ten slotte den zieleherder toch niet in civiel......Het verlangt een priester als priester."

5. Het gezagsbegrip: De moderne wil steeds meer en meer de losmaking van alle gezag; dat zou echter tot vernietiging van het leven zelf voeren; het stelling nemen der katholieke Kerk daarentegen is zeer juist. „De critische houding van den modernen mensch gaat steeds uit van wantrouwen in de traditie, in plaats van wantrouwen in zijn eigen oordeelkundigheid. Wij moeten weder ons meer van de diepe waarheid dezer woorden doordringen. „Credo, ut intelligam" (ik geloof om te verstaan): Men komt juist niet tot het begrip der diepe waarheden zonder allerdeemoedigste zelfverloochening en zonder dat sinds lang verwaarloosde aandachtig luisteren en bescheide vertrouwen, hetgeen de eenige rechte houding vormt van den mensch tegenover het woord Gods."

6. De praktijk van het gewetensonderzoek: „Juist hier blijkt aan een jong mensch tegenover de grootheid van het zelfbedrog en allerlei uitvluchten bij concrete en diepgaande zielsanalyse, wat God eigenlijk is en wat God wil."

* *
*

Voor katholieke paedagogen kunnen soortgelijke bekentenissen niet anders dan bemoedigend zijn om manmoedig hun werk voort te zetten in den geest der Katholieke Kerk, tegenover de matelooze aanvallen, maar ook talrijke dwalingen der tegenstanders. Alle eerbied echter voor de waarheidsliefde van Förster.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Op buitengewoon plechtige wijze is het zilveren Priesterfeest van den

---

Land, zon en water in overvloed Plaats genoeg!

Maar daar wierp de wispelturige Colorado eensklaps eenige honderden tonnen slib in den ingang van het kanaal. Verlamming van Imperial. De maatschappij baggerde het slib weg en alles ging weer naar wensch. Doch weer kwam de Colorado met een nieuwen voorraad slib. Weer stond alles stil. Een andere kanaalmond werd nu gegraven, het water vloeide weer rijkelijk en de hoop der kolonisten steeg.

Een nieuwe verstopping door de Colorado. Hernieuwde verlamming.

Maar Amerikanen geven niet spoedig kamp: een derde kanaal-toegang, eenige mijlen verder stroomafwaarts.

Overvloedig stroomde het water en alle bezwaren waren overwonnen. Doch het had zooveel moeite gekost om dat water te doen vloeien en er was zooveel geld uitgegeven, dat er maar geen sluizen in mond No. 3 werden gebouwd. Niettegenstaande deze maar een paar duizend pond gekost zouden hebben en de Colorado een rivier is, die zestien voet per uur kan rijzen en nog altijd hoopen zand uit de canons medeneemt, was men dwaas genoeg zuinig te zijn.

Imperial nam altijd maar in bloei toe; evenals het half dozijn zustersteden in den omtrek ontstaan, baadde het zich in voorspoed en welvaart en zorgeloosheid.

Daar stortten wolkbreuken millioenen tonnen water over Arizona uit en ontzaglijke watermassa's vloeiden naar de Colorado. En deze ging dit maal het kanaal niet stoppen met zand, maar maakte met geweld het kanaal tot een waterweg van tien mijl breedte. Als een zondvloed kwam het opzetten, veegde de oogsten weg, groef in den zachten bodem waarop Imperial stond in een oogenblik een canon van 85 voet diep en stortte als een Niagara in Salton Sink. De Niagara verplaatst zich een kwart mijl in een kwart millioen jaren, deze waterval had voor die kwart mijl teruggang één dag noodig.

Twintig voet water bedekte reeds de zoutziederijen op den bodem en de golven begonnen al te kabbelen aan den spoorwegdam. De ingenieurs der Southern Pacifics trachtten den vloed te bedwingen met zand-kistingen; ze hadden evenveel uitwerking als het zuur gezicht van mevrouw Partington had op den Oceaan. Halsover kop werden de rails opgebroken (die nu voldoende afgekoeld waren) en de baan hooger tegen de helling opnieuw gelegd, duizenden kribbingen werden nutteloos door den steeds stijgenden vloed medegevoerd, en vierhonderd vierkante mijlen waren reeds overstroomd.

Salton Sink bestond niet meer, er was nu een Salton Sea.

Maar de strijd werd niet opgegeven.

De spoorwegmaatschappij vereenigde haar aanzienlijke macht met die van de geslagen kanaalmaatschappij en gezamenlijk trok men tegen het vijandig element op. Een andere hoofdmacht, door de regeering der Vereenigde Staten zelve gevormd, tastte den vijand op een verwijderd punt aan. Zoo werd een machtige tactiek van vereenigd handelen in toepassing gebracht. Maar het was ook hoog tijd.

Het gedeelte toch van de Colorado tusschen de laatste kanaalmonding en de zee was reeds een droge bedding van dor zand, omdat de rivier zich een geheel nieuwe monding door het kanaal gekozen had en haar ontzaglijken water-rijkdom in de nieuwe, of liever in de opnieuw gevormde, zee stortte.

De bondgenooten streden als wanhopigen. Dam na dam werd gebouwd, elk van meer dan honderd voet lang en gesteund tegen kistingen, die aan palen bevestigd waren, welke 20 voet in den grond werden geheid. Zoo trachtte men de Colorado te bedwingen en haar in de oude bedding te zullen terugvoeren. Zij stoorde er zich niet aan.

De Amerikaansche Regeering laat nu een gemetselden reuzendam bouwen boven het fort Yuma, dicht bij de plek, waar de rivier uit de canons in de vlakte komt en waar hard graniet als bouwstof in overvloed te krijgen is.

Deze dam zal ongetwijfeld gereed komen...... als de rivier er ten minste den tijd toe geeft. Gelukkig heeft zij behalve haar ontembare, ook haar kalme buien en bij laag water is het zeer goed mogelijk, het monster te bedwingen. Heeft men haar eenmaal in haar oude bedding dan is het gevaar geweken. Maar inmiddels neemt, hoewel men dag en nacht werkt, Salton Sea steeds in omvang toe.

Mocht de rivier het winnen, dan zal het peil van Salton Sea zoodanig stijgen, dat een oppervlakte van tweeduizend vierkante mijlen weer met water bedekt zal zijn. Dit is een gebied ter grootte van geheel Noord-Wales en waarin de steden Imperial, Calerico en Brawley verzwolgen zullen zijn.

Wint de mensch daarentegen, dan zal Salton Sea opnieuw drooggelegd worden en het half millioen menschen, dat op haar hellingen woonde, zal opnieuw de vruchten oogsten van de warmste broeikas van Amerika.

Egypte, heeft Herodotus gezegd, is een gift van de Nijl.

Wat zal de gift van de Colorado worden? Een land overvloeiend van melk en honing of een nieuwe zoutzee?

Helaas, het laatste bericht verleden week ontvangen, is dat de Colorado weder doorgebroken is, zich een nieuwen uitweg banend! *Hbld.*

Zeereerw. M. V. ZWIJSEN, rector van het Colegio „Santo Tomás" Maandag, 3 Juni, gevierd. Om half negen droeg de Jubilaris in de rijk en smaakvol versierde kapel van het College de H. Mis van dankzegging op *coram pontifice*. ZEerw. werd geassisteerd door den Hoogeerw. Pater ANT. TER MAAT, Vicaris Provincialis der PP. Dominikanen, als Diaken, terwijl de ZeerEerw. P. JAC. VAN BAARS, Directeur van het St. Elizabethsgasthuis, als subdiaken, fungeerde. De Zeereerw. P. A. SAVOYA, Directeur van het Weeshuis, en de Weleerw. Pater R. WAHLEN stonden Mgr. VAN BAARS ter zijde.

De Fraters zongen met hun krachtige mannenstemmen een mooie mis. Na het Evangelie sprak P. WAHLEN eenige korte woorden om den Jubilaris geluk te wenschen en hem dank te brengen als Hoofd der Eerw. Fraters-onderwijzers voor de onschatbare weldaden aan de Missie bewezen door het degelijk onderwijs aan onze jongensscholen. Na de H. Mis werd een plechtig *Te Deum* gezongen.

Na afloop der kerkelijke plechtigheden, bijgewoond door bijna alle Geestelijken van het eiland, werd Pater Rector plechtig ontvangen in de feestzaal, alwaar ZEerw. de felicitaties van Mgr. VAN BAARS, de Geestelijken en Fraters in ontvangst nam. De Fraters hadden gezorgd voor liederen en cantate, voor dichterlijke voordrachten en heilwenschen.

Daarna werd een deputatie der studenten van het College ontvangen, die bij monde van den Jongeheer E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, den Jubilaris geluk wenschte en ZEerw. een *Hammond*-schrijfmachine aanbood.

De kinderen der armenscholen schonken eenige bloemtakken voor de kapel.

Het is ondoenlijk de talrijke cadeaux op te sommen. Vermelden wij alleen een mooi gothisch altaar, op de ambachtsscholen van Santa Rosa vervaardigd, een kasuifel en sessiestoel, een Godslamp, een bidbank, een paar beelden, een bedrag in enveloppe, een geschiedkundig werk, kristallen schenkkannen met zilver gemonteerd, etc., etc. en een schat van bloemen.

Aan bewijzen van sympatie heeft het den Jubilaris niet ontbroken. Het was dien dag als een edele strij[illegible] te overtuigen, dat zijn zegenrijke arbeid onder ons door allen op zeer hoogen prijs wordt gesteld. Moge de goede God hem lang nog spare.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van den Heer J. P. G. ECKER een proefflacon en reclame-artikelen voor de reeds gunstig bekende Whiskey van de firma *Mitchell Brothers Ltd.* Glasgow, van welke firma de Heer ECKER agent is.

Rekening Curaçao 1902.

Ingezonden is een ontwerp van wet tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het jaar 1902.

Blijkens dat ontwerp bedroegen de uitgaven over 1902 f733.806.31; de ontvangsten f544.587.04½, zoodat het nadeelig slot is f189.219,26½

De rekening gaat vergezeld van de verslagen der koloniale uitgaven en ontvangsten, die daarin sooveel noodig zijn toegelicht.

Uitvoer.

Gedurende het eerste kwartaal van dit jaar werd uitgevoerd:

van	*ter waarde van*
Curaçao	*f* 101,962
Aruba	167,203.60
Bonaire	30,233,84
St. Martin	4,787.83
St. Eustatius	5,812.13
Saba	2,567.42½

Het voornaamste uitvoerartikel van Curaçao waren ook nu weder de strooboeden.

Uitgevoerd				ter waarde van	bestemd voor
10805	dosijn	à f	4,50	f 48,622	Havre
1950	„	„	„	8,775	Hamburg
4700	„	„	„	21,150	New-York
922	„	„	„	4,464	Amsterd.
176	„	„	12	2,112	„
101	„	„	6	606	„
101	„	„	5	505	„
18	stuks	„	4,50	81	„
513	dosijn	„	4,50	2,308	Londen
				f 88,628	

Van een uitvoer ter waarde van	f 101,962
bedroeg de uitvoer van hoeden	88,628
die van alle overige artikelen te samen slechts	f 13,339

Aan Dividivi werd uitgevoerd	*f* 5,608
Geitevellen	2,212
Oranjeschillen	1,355
Zout	1,740
Mest	1,000

Aruba dankt zijn hoogen uitvoer vooral aan.

	ter waarde van
Phosphorzure kalk	*f* 77,212.45
idem (2[e] kwaliteit)	22,881.76
Goud	63,038.48
Zilver	419.02
Te zamen	f 163,551.71

Alle overige artikelen hebben gezamelijk nog niet de volle waarde van *f* 4000

De voornaamste waren:

	ter waarde van
Pinda's	1,198
Boontjes	885
Geitevellen	692
Gezouten visch	207,50

Bonaire kon ditmaal o. a. verkoopen:

Zout ter waarde van		*f* 13,832.64
Dividivi	„	7,470.35
Houtskolen	„	2,628
Mest	„	2,158.40
Geiten	„	1,655
Geitevellen	„	955

St. Martin voerde voornamelijk uit:

Zout ter waarde van	*f* 4.200,83
Katoen (gez) „	486

St. Eustatius voerde o. a. uit:

Runderen ter waarde van	*f* 1,760
Kalveren „	360
Ezels	320
Varkens	150
Paarden	100
Muilezel	100
Geiten	24
Schapen	10
Geitevellen	146.50
Huiden	28,60
Bataten	1.540
Jams	635

Saba voerde o. a. uit:

Aardappelen ter waarde van	*f* 1,360
Uien	952

Ook werd 1000 K.G. swavelerts als monster naar New York verzonden.

Buitenland.

ENGELAND.

Engeland's eerste-minister, Sir Henry Campbell Bannerman, heeft te Manchester in een groote politieke redevoering geantwoord op Von Bülow's jongste Rijksdagrede. d. w. z. op Duitschland's weigering om ter Haagsche Vredesconferentie het vraagstuk te bespreken van de vermindering der krijgstoerustingen. Sir Henry heeft dit gedaan op een kalme en onder elk opzicht waardige wijze, zoo, dat — bij alle verschil van gevoelen en gezindheid tusschen Berlijn en Londen op dit punt — zijn woorden in Duitschland niet anders dan een goeden indruk kunnen maken. Engeland, zeide hij, had gehoopt, dat alle groote mogendheden, ook Duitschland, aan een beraadslaging over het onderwerp in quaestie deel zouden nemen; doch thans weet men dat dit niet het geval zal wezen. Wel zou het moeilijk en misschien zelfs onmogelijk gebleken zijn, een formule te vinden, die ten slotte door allen was aangenomen, doch de minister had gehoopt, dat men er in geslaagd zoude zijn het wederzijdsch vertrouwen zoo krachtig te wekken, dat dit later vruchten zou hebben gedragen en daardoor op de conferentie de andere mogendheden in staat zouden zijn gesteld den verpletterenden last der steeds toenemende krijgstoerustingen te verlichten. Nog wanhoopte hij er niet aan, dat iets zou kunnen geschieden; doch zonder de algemeene medewerking van alle groote mogendheden wordt de taak thans veel moeilijker.

Ik weet, zeide Bannerman, dat men bij ons verdachten toeleg heeft verondersteld, n.l. dat wij door deze quaestie te berde te brengen, aan de Duitsche Regeering moeilijkheden wilden veroorzaken. Doch deze verdenking mist allen grond. (Applaus).

Ware Duitschland Engeland voor geweest en had dit land het initiatief genomen voor het voorstel, dan zou Engeland openhartig, zonder bijgedachte, daarop zijn ingegaan.

De staatkunde der Britsche Regeering werd steeds uitsluitend geleid door overwegingen, die zich nooit heeft trachten te verbergen. Zij was overtuigd, dat de toeneming der oorlogstoerustingen een betreurenswaardig feit is en dat in andere staten regeering en volk er evenzoo over denken. Daarom achtte zij het haren plicht de gelegenheid, die zich aanbood op de Haagsche conferentie, om te zien of er niet een maatregel kon worden genomen in de richting van vermindering der bewapening, niet ongebruikt te laten voorbijgaan. Doch prins Bülow en de Duitsche Regeering schijnen te gelooven, dat zulk een methode ondoeltreffend is. Zij erkennen althans zich er niet mede te kunnen vereenigen. Hun openhartigheid verdient met waardeering te worden erkend.

Al betreurt de Britsche Regeering ook oprecht de noodzakelijkheid van zulk een onthouding toch weet zij de openhartigheid bij de toelichting van het standpunt der Duitsche staatkunde en den vriendschappelijken toon van den woorden des rijkskanseliers naar waarde te schatten. (Hernieuwde toejuichingen).

Ingezonden Mededeelingen.

que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Advertentien.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO

